

RAADSVOORSTEL

DATUM 19 december 2022
DOCUMENTNUMMER 22.0002793
ZAAKNUMMER ZK22002221
PORTEFEUILLEHOUDER B. Krijnen
PROGRAMMA Programma III: Wonen & Ondernemen
BELEIDSVELD Openbare ruimte
ONDERWERP RV vaststelling Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027

AANLEIDING Voor u ligt het Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 (PSWR) voor de gemeente Koggenland. Het programma is door Arcadis opgesteld in samenhang met de programma's van de overige West-Friese gemeenten. We hebben hierdoor ons programma integraal en regionaal kunnen voorbereiden. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet (naar verwachting 1 juli 2023) komt de verplichting voor het opstellen van een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te vervallen. Hiervoor in de plaats komt voorliggend programma. Dit programma is niet alleen de onderbouwing voor de rioolheffing bevat beleidskeuzes voor de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan (Kernen, 2023). Op basis van de keuzes die we maken in dit programma (het 'hoe') wordt het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) Riolering (het 'wat') in 2023 aan u voorgelegd.

Het HHNK gaat per Q1 2023 ons stedelijk water onderhouden. Dit heeft betrekking op het onderhoud van de watergangen. Voor het onderhoud van kunstwerken, doorvoer, bruggen, installaties etc. blijft de gemeente verantwoordelijk.

KADER A) EUROPEES

1. Europese Kaderrichtlijn Water

B) NATIONAAL

1. Waterwet (Ww)
2. Wet Milieubeheer (Wm)
3. Zorgplichten Afval-, Hemel-, en Grondwater
4. Lozingen besluit Afvalwater (Wm)
5. Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo)
6. Wet Informatie Uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten en Netwerken (Wibon)
7. Basisregistratie Ondergrond (Bro)
8. Wet op lijkbezorging en besluit op lijkbezorging (1991)
9. Nationaal Waterplan 2016-2021
10. Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) + addendum
11. Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
12. Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie
13. Omgevingswet
14. Drinkwaterwet en drinkwaterbesluit

WIJ STELLEN VOOR

- 1- Het Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 vast te stellen en de uitgangspunten mee te nemen in het MJOP Riolering (2023).
- 2- In te stemmen met de gekozen variant 'Volledig Activeren' van het PSWR alsook met de hiertoe noodzakelijke rioolheffing 2023-2027 per heffingseenheid (vast prijspeil):

2023: €98,40

2024: €102,96 (+4,6%)

2025: €112,70 (+4,6%)

2026: €117,91 (+4,6%)

BEOOGD RESULTAAT

- 1- Wij voldoen met het vaststellen van dit programma aan het borgen van het planmatig onderhoud en beheer van ons rioolstelsel (gemeentelijke taak) én van die onderdelen van het stedelijk water welke het HHNK niet gaat onderhouden.
- 2- Dit programma vormt een beleidsmatig toetsingskader voor ingrepen in de fysieke ruimte.
- 3- Het PSWR vormt de onderbouwing van de rioolheffing

ONDERBOUWING

1. Om invulling te geven aan onze zorgtaken en ambities zetten we onze reguliere beheer- en onderhoudswerkzaamheden voort en voeren we specifieke activiteiten uit om invulling te geven aan de doelen en strategie. In het PSWR zijn deze werkzaamheden in hoofdlijnen beschreven en verdeeld in de taakvelden Planvorming, Onderzoek, Onderhoud, Maatregelen en Facilitair. Belangrijke activiteiten tijdens de aankomende planperiode zijn:
 - Inrichten van de omgeving (ondergrond en bovengrond) op waterrobuuste manier (zie ook klimaatadaptatiestrategie)
 - Doorlopen van watertoetsprocedure bij planologische wijzigingen om grondwateroverlast te voorkomen.
 - Onderling te delen van grondwatermetinggegevens in de regio en op uniforme (centrale) wijze te ontsluiten.
 - Opstellen regelgeving voor oppervlaktewater wat niet is aangewezen als zwemwater
 - Ontwikkelen van de aanpak risicogestuurd beheer
 - Via actieve communicatie verder vergroten van het waterbewustzijn bij inwoners, bedrijven en organisaties.
 - Personele capaciteit en kennis op orde brengen
 - Calamiteitenplannen opstellen in regionaal band, waarin we nadenken over hoe we de drinkwatervoorziening en afvalwaterverwerking tijdens (langdurige) uitval toch kunnen waarborgen.
 - Opstellen van een meerjarenplanning waarmee we anticiperend te werk kunnen gaan en waarmee de benodigde rioolheffing beter onderbouwd kan worden
 - In regionaal verband analyseren van energieverbruik en aanbod van afvalwater in de afvalwaterketen (per zuiveringskring) om dit zo goed mogelijk af te stemmen op de vraag, zowel kwantitatief als qua samenstelling.
 - Opstellen standpunten lozing chloor door particulieren in de gemeente Koggenland om aantasting van betonriolen te voorkomen.
 - Overleg met HHNK en bedrijven over alternatieven voor lozing van wasplaatsen bij bedrijven in de buitengebieden (niet op drukriolering waar het voor problemen zorgt).
2. Het PSWR laat zien hoe we naast de invulling van onze zorgplichten stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater samen met onze waterpartners de komende jaren ook een bijdrage leveren aan het behalen van maatschappelijke doelen. Bij rioolrenovatie, (her)ontwikkelingen of herinrichting van de openbare ruimte willen we kansen pakken om, bij voorkeur samen met inwoners, ook een bijdrage te kunnen leveren aan een klimaatbestendige en waterrobuuste omgeving, betere waterkwaliteit en ecologie (kaderrichtlijn water), de energietransitie, circulaire economie

(levensduurverlenging/hergebruik materialen), versterking van de biodiversiteit en duurzame mobiliteit. Daarom zijn in het PSWR de volgende bouwstenen voor in de omgevingsvisie en het omgevingsplan (Kernen, 2023) opgenomen:

- Beschermen van de gezondheid
 - Beschermen van de fysieke leefomgeving en bijdragen aan omgevingskwaliteit
 - Bijdragen aan een klimaatbestendige en waterrobuuste omgeving
 - Bijdragen aan de energietransitie en een circulaire economie
3. Om invulling te geven aan de activiteiten uit dit PSWR halen we jaarlijks geld op van inwoners en bedrijven via de rioolheffing. Voor de aankomende planperiode worden hogere kosten verwacht dan ten opzichte van 2021. Het voordeel vanuit de MJOP wegen is dan ook opgenomen in de stelpost MJOP om dergelijke kostenstijgingen te kunnen opvangen.

Afgelopen jaren, zijn er nauwelijks riolen vervangen vanwege de goede toestand. Er zijn wel riolen gerelined. De verwachting is dat de investeringskosten de komende jaren hoger uitvallen, omdat een deel van de riolering vervangen moet worden. Daarbij houden we er rekening mee dat er vanaf 2028 een investeringspiek op onze gemeente afkomt (op basis van aanlegjaren). Om te komen tot een kostendekkend tarief is een financiële doorrekening van de rioolheffing over 75 jaar gemaakt. Een stijging van het tarief is noodzakelijk om de rioolheffing kostendekkend te maken. Onderstaande tabel bevat het heffingsverloop in de planperiode om tot de benodigde inkomsten te komen per (equivalente) heffingseenheid. Hierbij groeit het tarief toe naar een kostendekkend niveau. Omdat de lasten hoger zijn dan de inkomsten gedurende de planperiode, wordt het saldo uit de egalisatievoorziening ingezet om het verschil te dekken. Het eindtarief van € 117,91 in 2027 ligt € 19,50 hoger dan het tarief van € 98,40 in 2023. Met deze stijging is nog geen rekening gehouden met inflatie. De heffing moet jaarlijks worden geïndexeerd ten opzichte van optredende inflatie. Nota bene: in tabel 1 staat een erratum m.b.t. de rioolheffing 2023: €98,41 daar waar dat €98,40 moet zijn.

Tabel 1: Benodigde heffing volgens drie varianten gedurende planperiode (vast prijspeil)

Jaar	Benodigde inkomsten uit rioolheffing	Aantal (equivalente) heffings-eenheden	Rioolheffing per eenheid tegen vast prijspeil	Kosten-dekkendheid
2023	€ 1.122.000	11.401	€ 98,41	62,4%
2024	€ 1.197.968	11.635	€ 102,96 (+4,6%)	67,6%
2025	€ 1.271.344	11.802	€ 107,72 (+4,6%)	71,4%
2026	€ 1.341.507	11.903	€ 112,70 (+4,6%)	75,0%
2027	€ 1.420.628	12.048	€ 117,91 (+4,6%)	79,0%

KANTTEKENINGEN

- 1- De heffing gaat uit van een vast prijspeil. De inflatie is niet meegenomen in enige stijging van kosten of opbrengsten. De kosten en heffingen worden jaarlijks

geïndexeerd.

- 2- We gaan nog steeds uit van een inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2023. Als verder uitstel volgt, blijft de huidige wet- en regelgeving in stand. Voor de inhoud van dit programma heeft het al dan niet in werking treden van de Omgevingswet geen gevolgen.

FINANCIËN Hoofdstukken 5 en 6 van het PSWR 2023-2027 (I22.012234) bevatten een uitgebreid overzicht van de financiële uitgangspunten die gemoeid gaan met de uitvoering van dit programma en een directe doorwerking hebben op het MJOP Riolering (2023)

Hoe worden de kosten gedekt?

Dit voorstel is gericht op het vaststellen van de beleidsuitgangspunten ten behoeve van onder meer het opstellen van het MJOP Riolering (2023). Bij het aanbieden van het MJOP worden de budgetten aangaande riolering gewijzigd. Op dat moment volgt aldus uw besluit omtrent dekking van deze kosten.

DUURZAAMHEID Het klimaat is aan het veranderen en dit leidt tot meer extremen. Dit brengt grote uitdagingen met zich mee voor de hemelwater- en grondwaterzorg. Het (hemel) watersysteem en de afvalwaterketen moeten de neerslag zo goed als mogelijk kunnen verwerken. Het besef groeit dat dit niet meer uitsluitend met grotere rioolbuizen is op te vangen. Een integrale aanpak is noodzakelijk, met name in samenwerking met de inrichting en het beheer van de bovengrond. Deze aanpak richt zich op afstemming binnen de waterketen, in de openbare ruimte (klimaatadaptatie) en op particulier terrein waarbij we de bewustwording en handelingsperspectief rondom klimaatadaptatie willen versterken.

ALTERNATIEVE MOGELIJKHEDEN Om invulling en uitvoering te kunnen geven aan onze plichten en ambities zien wij geen aanleiding u een alternatief voorstel te doen.

PACT VAN WESTFRIESLAND Dit programma draagt bij aan het Uitvoeringsprogramma van het Pact, onderdeel 'Klimaatbestendig West-Friesland 2050'.

COMMUNICATIE Het PSWR is regionaal afgestemd.

VERVOLG Het PSWR wordt na uw instemming op onderdelen verwerkt in het Omgevingsplan Kernen (2024) en de Omgevingsvisie. Deze plannen volgen een afzonderlijk, deels wettelijk vastgelegd, communicatie- en participatietraject. In de periode voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze plannen wordt het PSWR als beleidskader gehanteerd wanneer sprake is van ingrepen in de fysieke ruimte. Het PSWR vormt aldus een onderdeel van de motivering van dergelijke besluiten/vergunningen.

BIJLAGEN

1. Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 gemeente Koggenland
2. Bestuurlijke Samenvatting PSWR
3. Memo tekstuele aanpassing PSWR

Datum college: 29 november 2022

Burgemeester en wethouders van Koggenland.